

BRONĒ BUIVYDAITĒ
KARKLO ŠVILPA

BRONĖ BUIVYDAITĖ

KARKLO
ŠVILPA

ILIUSTRAVO
BIRUTĖ DEMKUTĖ

Lietuvių Kultūros Židinio New Yorke

ANTONIO MACEIKOS Vardo

BIBLIOTEKA

Sklytas 8-1

Nr. 6027

VILNIUS 1972

PAVASARIO LAŠAI

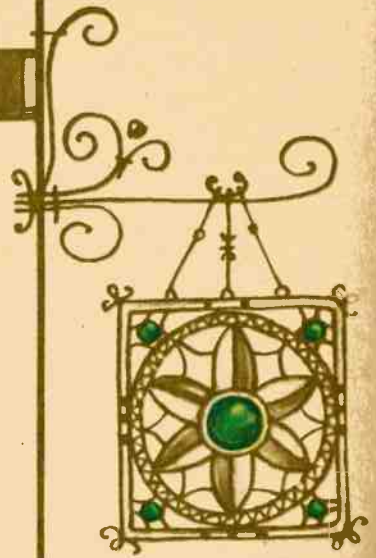
Mes, lašeliai sidabriniai,
Grojam džiaugsmo sutartinę —
Tik-tak, tik-tak, tik-tak-tak...
Nebeliko sniego, ledo,
Šaltis jau užkando žadą.

Žeme, žeme juodbruvėle,
Pasitik pavasarėlį! —
Pėstina laukais aure
Su žaliausia kepure.

Pumpurėliai greitai kelias,
Buskit, šaknys ir sėklelės,
Auskit margąjį drabužį
Ir papuoškite Gegužį!

ŽIBUTĖ

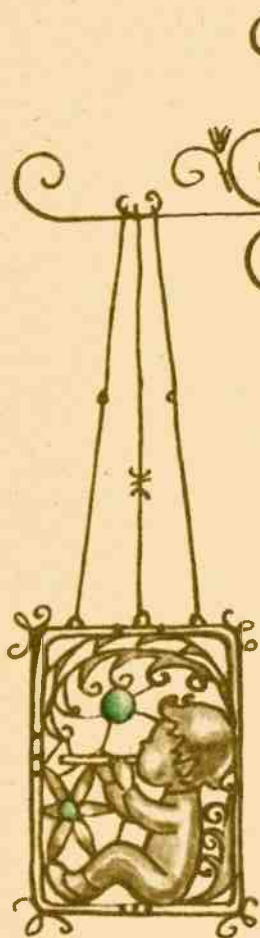
Žibutė, melsvoji gėlytė,
Nors miškas sustingęs dar miega,
Išlindo pro tirpstantį sniegą.

Nubudus iš baltojo sapno
Ir veidą pakreipus į saulę,
Prabilo: „Būk sveikas, pasauli!

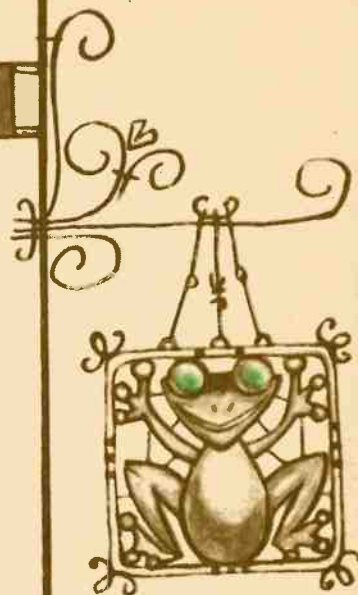
Pabuskite, žolės ir medžiai,
Čiurlenkit, šaltiniai; ar girdit
Pavasario plakančią širdį?“

Ir žydi melsvoji gėlytė,
Iškilus virš lapų pernykščių,
Ir klausosi — antys atkrykščia...

KARKLO ŠVILPA

Groja Vytas, groja Simas,
Skrenda linksmas tū-tū-tū!
Karklo švilpa net prikimus.
Groja Vytas, groja Simas.
Pabaly varlių kurkimas,
Gandras skraidžioja ratu.
Groja Vytas, groja Simas,
Skrenda linksmas tū-tū-tū!

Eina Vytas į mokyklą
Palengva.
Pabaly kvatoja varlės
Kva-kva-kva...

Šiandie klasėje tikrai ims
Žiovulys.
Ir iš įprasto keliuko
Suka jis.

Kaip smagu bus žaisti pievoj,
Tarp gėlių,
Ir kuprinę kiša jis po
Krūmeliu.

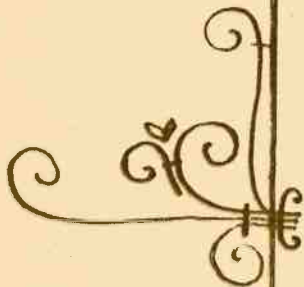
Linksmas Vytas vaikštinėja,
Virsta kūlio, šokinėja...
Bet vienam žaist nesmagu,
Paieškoti reik draugų.

— Ei paukštele čiulbuonėle,
Auksaplunksne volungėle,
Su manim pasišnekėk,—
Sako Vytas,— žaist padėk.

— Aš ne veltui čia skrajoju,—
Čiulba volungė,— medžioju:
Vaikelius aš maitinu,
Žaisti nė neketinu.

Vytas tik ranka numoja:
— Ir medžiok sau, gerbiamoji,
Apsieisiu be tavęs,
Man bitutė žaist padės.

— Ei bitute, tu pilkoji,
Tarp žiedų gražiai skrajoji.
Su manim pasišnekėk,—
Prašo Vytas,— žaist padėk.

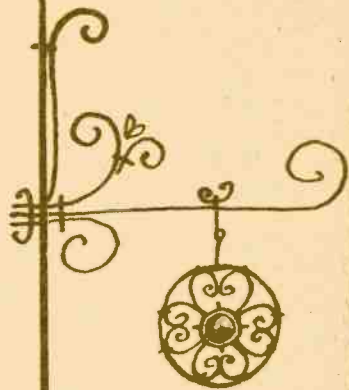
Bitė tyliai tyliai gieda,
Apkabinus kvapų žiedą:
— Aš ne pasaką seku,
Saldu medų čia renku.

Daug žiedų reiks aplankyti,
Vaško korį nulipdyti...
Taigi darbo per akis,
Lig tamsi naktis atskris.

Vytas nosį tik suraukia
Ir piktai bitelei šaukia:
— Pasikarkit su darbais!
Su manim arkliukas žais.

— Geras, mielasai arkliukai,—
Šneka Vytas,— Juodbėriukai,
Nuobodžiauji tu tikrai.
Gal pažaisime? Gerai?

Avižų tau sočiai duosiu,
Ir abu toli šuoliosim,
Švilps mums vėjas pro ausis,
Deimantinės rasos kris.

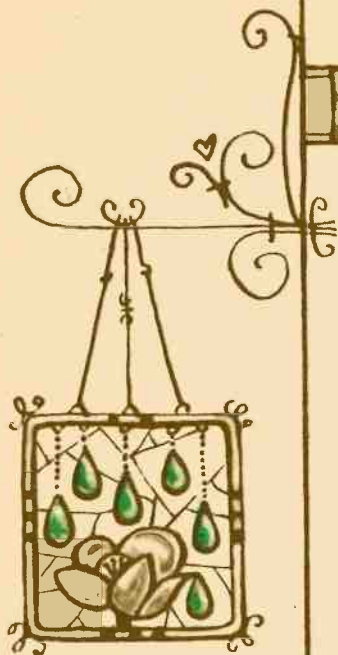
Juodbėrėlis nusizvengė,
Pasipurtė, žingsnį žengė:
— Prisiesti reik žolės,
Kol man pavalkus uždės.

Fermai vandenį vežiosiu
Ir gana prisibėgiosiu,
Man net nugara garuos,
Saulei plaukiant vakaruos.

Susimąstė Vytautėlis,
Ir iš rankų krinta gėlės...
Prie kuprinės skuba jis,
Gal dar laiką pasivys.

Žiūri — vilkas prie kuprinės.
(Jam pakvipo sumuštinis.)
Pasičiuo kaip matai
Ir į mišką lapatai.

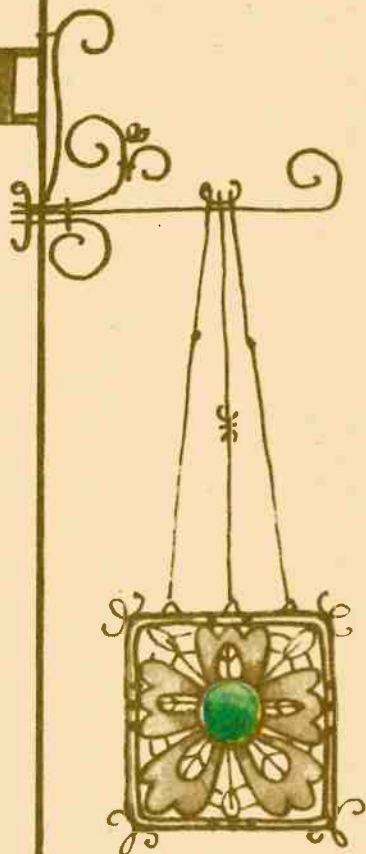
Saulė supyko, kam krušą beria,
Ir aukso ietim debesį veria.

Debesio juodas veidas šviesėja —
Lyja lietutis, lyg sėte sėja.

Geria žolytės, geria rugeliai...
Bus, bus duonytės, ačiū saulelei!

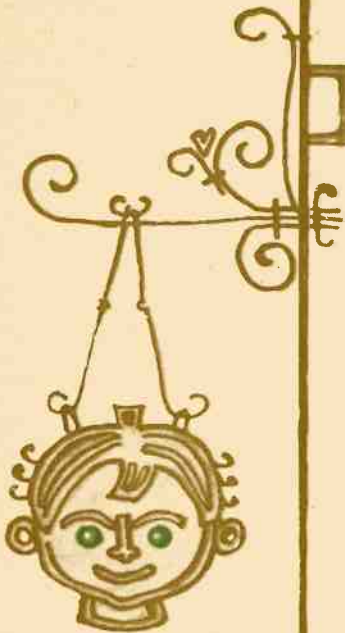

PO LIETAUS

Vėjas debesį apsuko,
Ir lietučio stygos trūko.
Saulė šoka ir kvatoja
Ant kalnelio paukščių gojūj.

Septynspalvė Vaivos juosta
Veidą debesiui nušluosto.
Žemės rūbas žalias žalias —
Želmenėliai saulėn kelias.

MIKUTIS

Tėtė šaukia: „Mikai, kur tu?!“
Mūsų Mikas lyg apkurto.

Mikas dedasi negirdįs —
Tepaskauda tėtei širdį.

Jis išbus miške lig ryto...
Pykčio ašara nukrito.

Tėtė nedavė pieštuko,
Ir dėl ko? Dėl to kačiuko,

Kad už uodegos patraukė,
O tas spardėsi ir kniaukė.

Ilgą vytį išsilaužia,
Žalią obuoliuką graužia.

Skuba Mikas kiek tik gali
Į netolimą miškelį.

Lapės, kiškio jis nebijo,
Vilkui turi kalaviją.

Gal stirnaitę greitakoję
Susitiks, — jisai svajoja,—

Paprašys, kad jį nuneštų
Į didžių stebuklų kraštą..

Kur upeliai pienu teka,
Paukščiai, žuvys, žvėrys šneka,

Kur kasdien saldinais sninga.

Žiūri — šniokščiantis upelis
Ir sulaužytas lieptelis.

Jis sustojo, lūpą kramto —
Kaip pasiekti kitą krantą?

Ir vanduo toks drumstas, juodas,
Dar į sprandą kimba uodas.

Rasiu gal upelio brastą
Arba permestą nors rąstą.

Vytele pamosikuoja
Ir pakrante nužingsniuoja...

Kas čia? Miką baimė ima,
Girdi ūžesį, dūzgimą...

Ir staiga jisai sukliko —
Širšiniai užpuolė Miką!

Kaip malūnsparniai tik sukas.
Bėga, ginasi Mikiukas:

Čia pargriūva, čia vėl kelias,
Žolės jam po kojom velias.

Širšiniai jau palei ausį
Ūžia, zvimbia kuo baisiausiai.

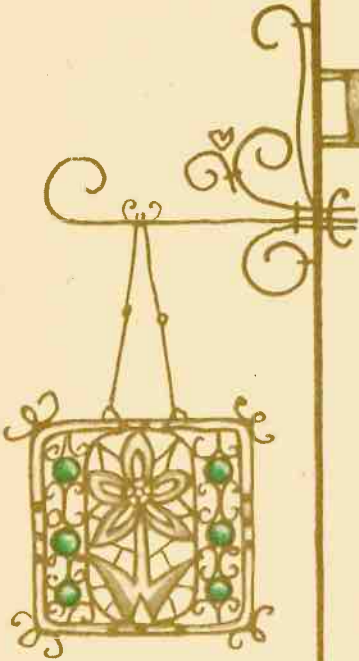
— Tėte, mama! — Mikas šaukia,
Ašaros per skruostus bliaukia.

Tėtė jo dabar negirdi,
Jau Mikučiui skauda širdį.

Tik į kiemą kai įpuolė,
Širšiniai visi prapuolė.

Apkabino mama Miką —
Jokio išgąščio neliko.

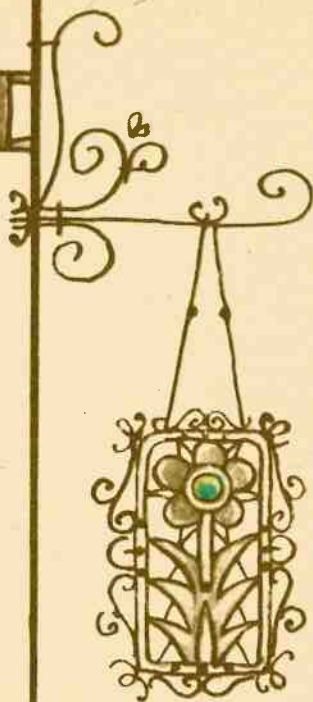

- Lenkias Sauliukas — uosto gėlytę.
— Mama, kodėl jos šlapia galvytę?
- Šlapia galvytė — prausė raselė.
Nespėja šluostyt visų saulelė.
- Kam tas kačiukas laižo kojytę?
— Rengias kačiukas praustis burnytę.
- Taškos antytės, ar joms nešalta?
— Prausias, Sauliukai, kad būtų baltos.

GĖLĖS

Auksė rūtą, Genė kmyną,
Birutėlė ramunes —
Visos kasė ir sodino,
Sutapendamos žemes.

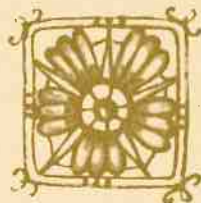
Ir vandens pripylė gausiai;
Te linksmutės čia gyvens
Ir žydės gražių gražiausiai
Lig piktų šalnų rudens.

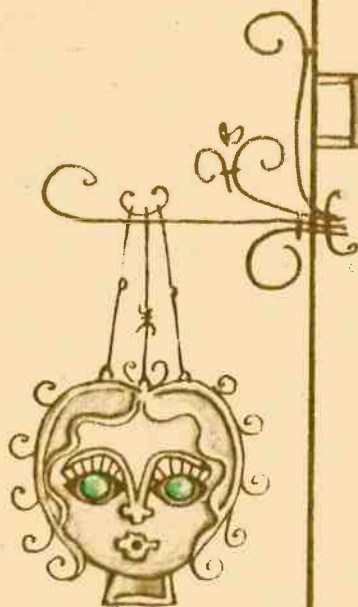

Plaukia saulė per žydrynę
Geltonuoju laiveliu,
Užsidėjusi karūną
Iš auksinių spindulių.

Auksė stovi prie gėlyčių.
Gėlės blausios, lėpsta jau,
Nebepakelia galvyčių.
— Mama, mama, eikš greičiau!

O kodėl taip greit jos mirė?
Juk nei vėtrų, nei šalnų...
Ir mama žemes praskyrė —
Gėlės buvo be šaknų.

ŽIRGAS IR LĒLĒS

— Per dienu dienas aš raitas!
Juodbērēlis mano greitas!
Nors nēda avižu,
Bēga — pažiūrēt gražu!

Nesispardo ir nekanda.
— Jis negyvas! — šaukia Vanda,—
Pats tu bēgi, o ne jis.
Tavo žirgas — pagalys!

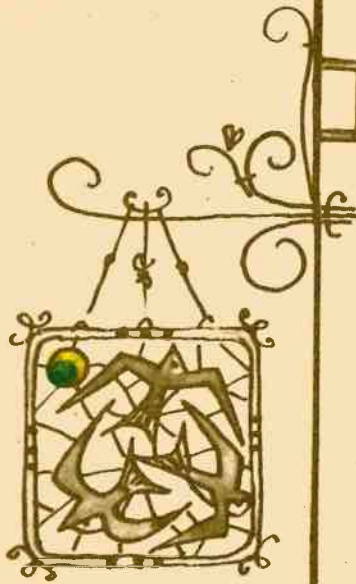
Pasidaro baisiai pikta,
Nors ir duok ī kaktā sprigta...
— O iš ko lēles darai?
Tavo lēles — skudurai!

Tu meškiuką šleivakojį
Tik bučiuoji ir nešioji,
Ir dar valgyt duodi jam,
Tam gremėzdui negyvam!

Vanda tyli, kaktą trina,
Vežiman lėles sodina.
— Pakinkyk žirgelį tu,
Apvažiuosime ratu.

Trypia žirgas pakinkytas,
Koks gražus šiandieną rytas!
Žvirbliai čirškauja kieme.
Darda lėlės vežime.

KREGŽDĖS

Kregždės saulėj šaudo,
Mašalėlius gaudo,
Linksmos krykščia vyt-vyt-vyt!
Kaip smagu aukštai skraidyt!

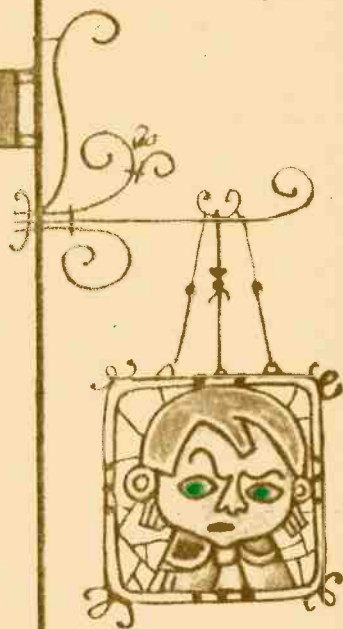
Tik staiga virš šilo
Vanagas pakilo.
Kregždės šaukia vyt-vyt-vyt!
Visos, visos vyt-vyt-vyt!

Ir didžiausias pulkas
Sušvilpė lyg kulkos:
— Priešą, priešą vyt-vyt-vyt!
Negailėk jėgų, sesyt!

Vanagą nubaidę,
Kregždės išsisklaidė
Ir, pražioję snapiukus,
Gaudo vėl mašaliukus.

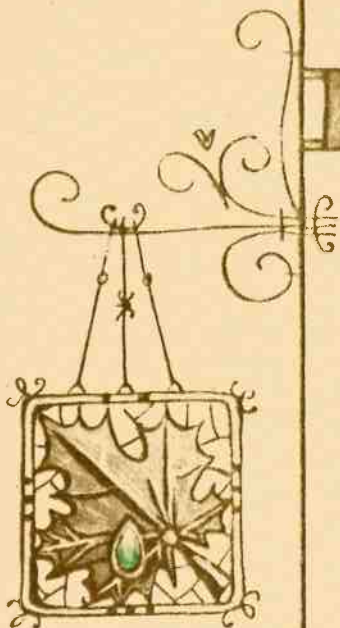
TADAS

Autobusas atriedėjo,
Tadas pirmasai įdūmė —
Ką patraukė, ką pastūmė
Ir jau priekyje sėdėjo.

Gatvės bėga ir šakojas,
Mirga medžiai ir vitrinos,
Reklama nušvito kinas.
— Prašom sėstis,— Tadas stojas.

— Pasėdėk dar, senas vaike,—
Jam žila senutė sako.
Tadas brukasi prie tako:
— Sėskit,— man išlipti reikia.

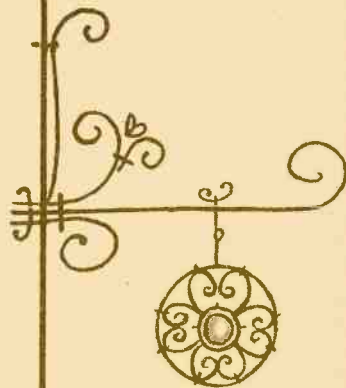
Vėjas švilpauja po sodą,
 Vėjui švilpaut nusibodo.
 Apkabinęs klevo šaką,
 Su lapeliais tyliai šneka.
 Čia nuritina taku
 Lėlę, pamestą vaikų.

Jau prie lango suka ratą,
 Knygą atverstą pamato.
 Tuoį lapus jos sklaido, varto —
 Ne po vieną, bet iš karto
 Nori perskaityt visus —
 Jis labai labai smalsus.

O štai lapai prirašyti
Ir po stalą išsklaidyti...
Tuoju glėbin lapus nutvėrė
Ir su jais pro langą nėrė —
Čia tamsokas kambarys,
Gal sode pasiskaitys...

Kur čia radus ramią vietą —
Ne ūksmingą, ne saulėtą.
Ir lapus jisai nešiojas,
Čia prisėda, čia vėl stojas,
Čia po krūmu lenda jis —
Atsigulęs paskaitys...

Krūme čirškauja žvirbliukas,
Papurgalvis mažuliukas.
— Koks begėdis! Koks begėdis!
Šaukia vėjas atsisėdęs,—
Noriu aš pasiskaityt!
Kaip drįsti tu man kliudyt!

Šoko vējas, žvirbli puolē:
— Duosiu garo tau, čirškuoli!
Baisiai baisiai jis ģpyķēs,
Vaikosi, lapus palikēs.
Ir ģ urvā — viens, du, trys —
Suvelka lapus ēķys.

Tai nudžiugs maķi ēķiukai —
Bus balti jū pataliukai.
Dūsta vējas... ģssikvēķēs,
Net jo lūpos atsivēķē.
Na, dabar pasiskaitys.
Kurgi lapai? Ieķko jis.

Bēķa, bēķa... pasilenķia,
Narķo po lapijā tankiā,
Ķia, ne ķia, gal ten uķķiķo.
Apibēķa sodā viķā.
Ķēķta saulēs spindulys,
Slenķa jau pavakarys.

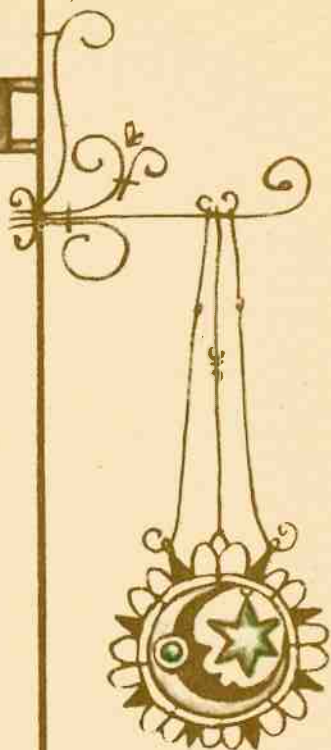
Nusiplūķes vējas virsta,
Nusimušes kijas pirštā.

— Nerandu... ieškot neverta —

Paskaitysiu kitā kartā.

Ir užsnūsta ant žolēs,

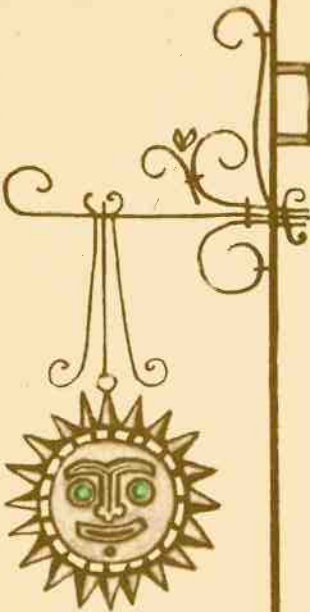
Atsirēmēs obelies.

Pionieriai, kai užaugsim,
Oi, kas bus! Oi, kas bus!
Visą žemę apkeliausim,
Štai kas bus! Štai kas bus!

O teta gyvens mėnuly...
Štai kas bus! Štai kas bus!
Su žvaigždelėmis nuplauksim
Į svečius, į svečius!

Iš tenai — radiogramą
Į namus, į gimtus.
Su Naujaisiais Metais, mama!
Štai kas bus!

Saulutė blakstienas kutena:

— Jau metas, ei, kelkis, Jonuk!

Palangėj žvirbliukas čirena:

— Nebūki miegalis, nebūk!

Jonukas dar verčias ant šono —

Saulutė nežadins... neišs.

Pasnausti rytaiš taip malonu...

Ir pučia tasai tinginys.

Kai sunkiai jis akį pravėrė,

Rodyklė prie pat devintos.

Čia praustis, šukuotis tuoj stvėrė,

Čia puolėsi gerti kavos.

Iš rankų vitinkst jam puodukas,
Ant staltiesės telkšo valka,
Riestainis pasuolėje sukas...
Tur būt, pakerėta ranka.

Nevalgęs nuo stalo pašoka,
Įnirtęs išblaško knygas.
Eilėraščio dar neišmoko...
Kažin kur kepurę suras.

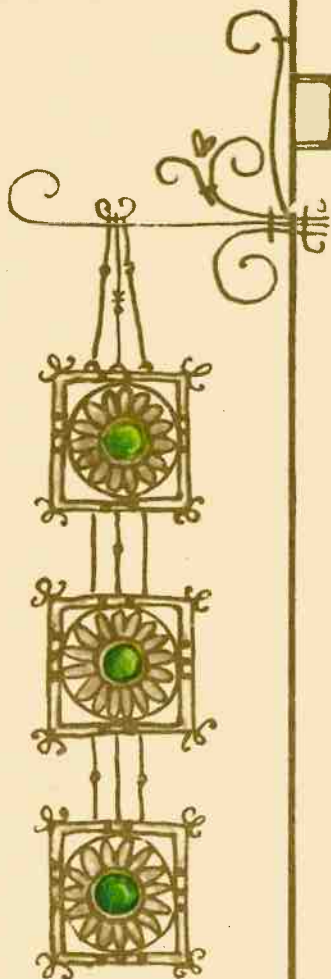
— Kai žadinau, ko nesikėlei? —

Saulutė jam bado akis.

— Tik-tik...— šneka jam laikrodėlis: —

Mokykloj ką tau pasakys?

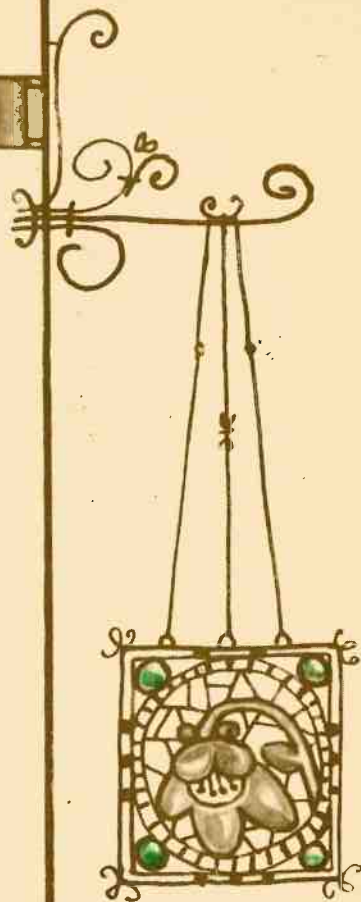
Šiandien pievoje ramunės
 Baltos žydi,
 O paukšteliai geltonsnapiai
 Joms pavydi.

Tie karališki vainikai
 Ant galvelių,
 Tie žalių šilkų kasnykai
 Ligi kelių.

Lyg plaštakės pievų saulėj
 Linksmos sukas,
 Smuikeliu čirena — griežia
 Joms žiogiukas.

SALNA

Baltapirštė šalna žiedų galvas paglostė,
Ir taip šalta žiedams pašidarė,
Nors saulutė, linksmi žiburiuodama
soste,
Ją mėgino sudrausti ir barė.

Ir šalnos garbiniai tyra ašara biro,
Bet galvutės žiedų nesikėlė —
Tik pajuodę žemyn linko linko ir
sviro —
Joms šalna į pat širdį įgėlė.

Pasodino Vytė lėlę
Ant gėlėto kilimėlio.

— Cit, neverk,— kasytę pina,—
Šiandien eisime į kiną.

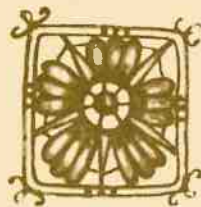
Bet metukai ketvirtį,
Dar žingsneliai netvirtį.

— Gulk, užmik a... a... a... a...
Nebijok, čia aš, mama.

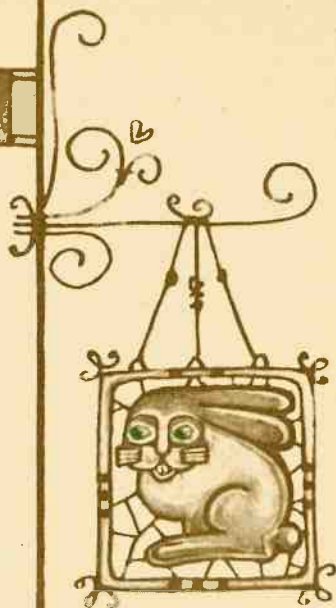
Mik, užmiki, būk gera —
Laumių, raganų nėra.

Su tavim aš išvargau.
Bėga ciucis — au-au-au!

Plaukia sutemoj žiema,—
Miega mūs maža mama.

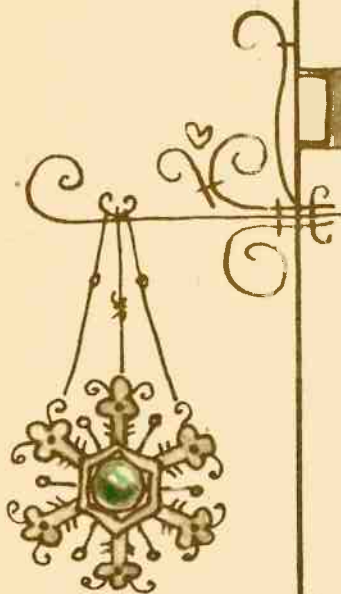

Kraipo kiškis ūselius —
Skabo želmenis žalius.
Staiga ištempė ausis:
Girdi skalijant šunis.

Kiškis op iš želmenų!
Lipa šunyš ant kulnų.
Jo širdelė tuk-tuk-tuk!
Pas draugus, greičiau, kiškiuk!

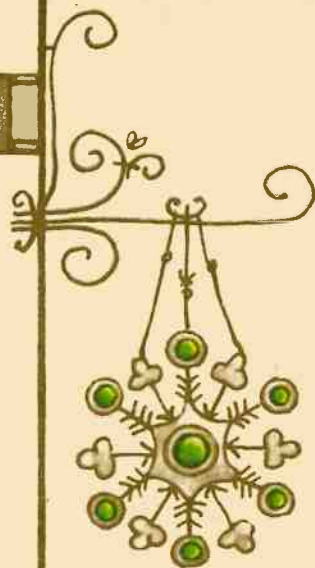
Jis į kalną kaip kulka!
Į pakalnę — kaip ripka!
Eglės tiesia jam skaras:
Paskubėk, čia nieks neras.

Laksto šunys aitvarai.
Džiaugias kiškis — kaip gerai.
Kai turi gerų draugų,
Tai nė priešo nebaugu!

Raudonskruostis senis sausis,
Pasipūtęs, pasišiaušęs,—
Iš rankovių krato sniegą —
Žemė, upės teužmiega.

Piktas senis, senis sausis,
Kviečia speigus pasiučiausius...
Viską spaudžia speigo rankos,
Tvoros šauda kaip patrankos!

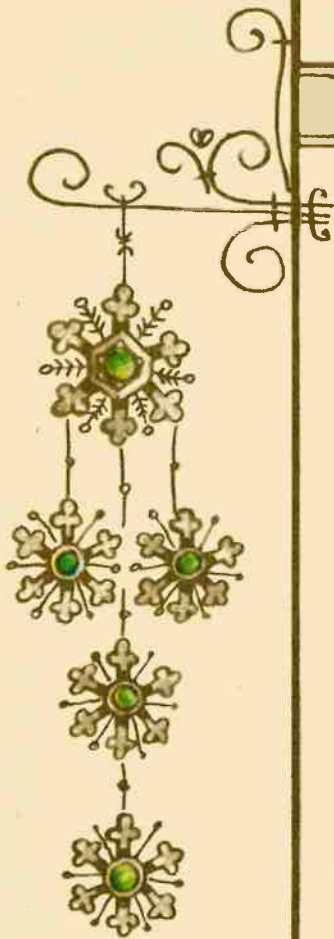

Narsiai žengia Algirdukas,
Raudonskruostis mokinukas,
Jam lyg muzika po kojom
Girgždu girgždu — sniegas groja.

Apšerkšnijusios blakstienos...
Jis baltam lauke ne vienas —
Štai nuo kalno Vytas moja...
Girgždu girgždu — sniegas groja.

Ir mergytės, ir berniukai
Pakelėm kaip pipiriukai
Bėga skuba... o po kojom
Girgždu girgždu — sniegas groja.

Mokykla jų ant kalnelio
Šviečia jau nuo pusės kelio.
Drožia žengia šimtas kojų...
Girgždu girgždu — sniegas groja.

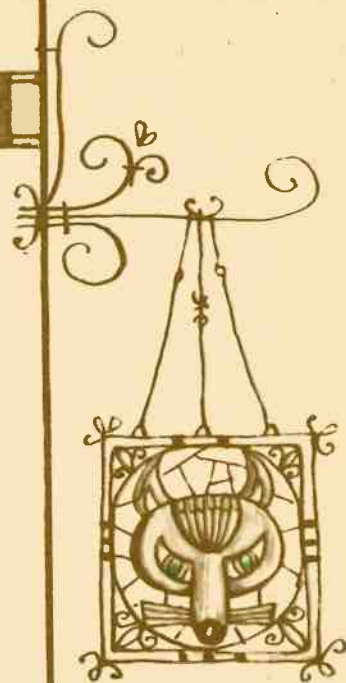

ŽIEMA

Debesuota, debesuota...
— Vėjau, vėjau, imki šluotą,
Padirbėk, broliuk, uoliau,
Vyki debesis toliau! —
Kvykia šernas nusiminęs,—
Sniego man ligi krūtinės!

O stirnaitės ilgakojės
Šokinėja ir kvatoja:
— Sniego mums tik ligi kelių —
Mes praminsim tau takelį!
Nudulkėjo, nušuoliavo,
Lyg jas viesulas pagavo.

Bėga, prunkščioja briedžiukai,
Sidabriniai varpeliukai
Skamba tlin-tilin-tilin.
Rogės šliaužia vis tolyn.

Sėdi lapė nuometuota,
Skuba pagirin į puotą,
Veža višteles penkias,
Mažulytes kaip menkes.

O lapiukų vežas būrį —
Visą šešetą, kiek turi.
Svečiuose juos pamylės,
Prisiės, kiek tik galės.

Briedžius ragina laputė,
Greit namo pareis saulutė,
Langines, visas duris
Aklinai užsidarys.

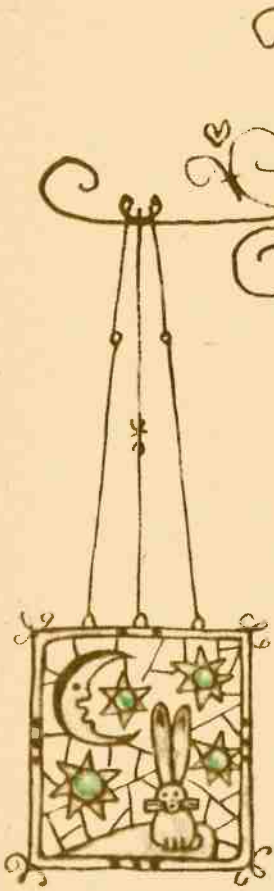
Bėga, prunkščioja briedžiukai,
Sidabriniai varpeliukai
Skamba tlin-tilin-tilin,
O šešėliai vis ilgyn...

Verkia gailiai zylelės:
 Kaukia vėjai lediniai.
 Nors mažytis kašnelis,—
 Verkia gailiai zylelės.
 Mirė lapai auksiniai,
 Ir be žado šaltiniai.
 Verkia gailiai zylelės —
 Kaukia vėjai lediniai.

Čiulba džiūgauja zylelės:
 — Myli, myli mus spaliukai!
 Ir šiaurys nevisagalis,—
 Čiulba džiūgauja zylelės.
 Štai palangėse staliukai —
 Kruopos, sūrio trupiniukai...
 Čiulba džiūgauja zylelės:
 — Myli, myli mus spaliukai!

Stryku stryku kiškeliukas,
Susitraukęs, mažuliukas,—
Tuščias pilvas, baisiai šalta,
Laukuose vien balta balta.

Visą mišką apstriksėjo,
Prisiuostė šalto vėjo.
Jokio žalio uogienojo,
Tik girdėjo — šunys lojo.

Saulė leidžias už pušyno,
Striksi jis į tankumyną.
Reik prieš miegą pasvajoti —
Gal rytoj pradės lynoti.

Eis saulutė per pievelę,
Bus kopūstų iki valiai.
Po egle kiškėlis snaudžia,
O žvaigždė jam sapną audžia...

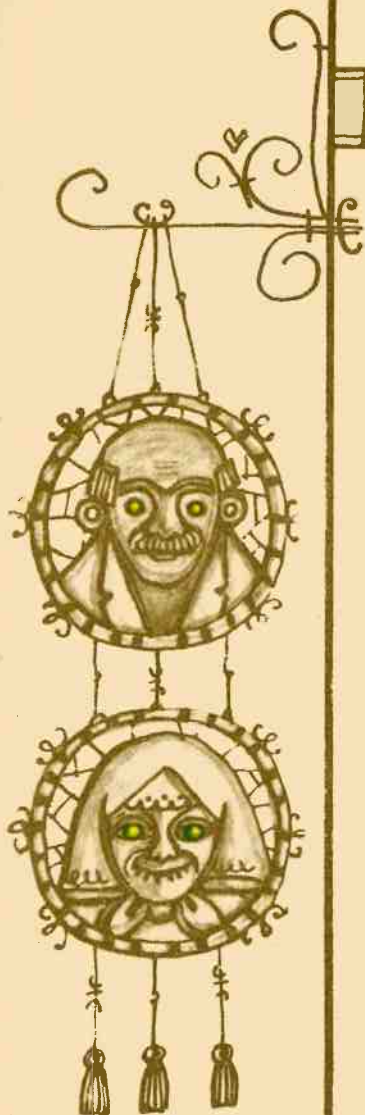
Baltą skrandą nusikloję,
Kelia galvas uogienojai.
Veria akį pievos žalios —
Ir jaunų kopūstų marios.

Kanda kiškis kopūstėlį,
Jaunučiuką, minkštutėlį.
Jau nuėdė plotų plotus,
O pilvukas vis nesotus...

Dar vėl kramto net prigulęs.
Tas vargšelis, tas mažiulis.
Pušys suošė, sujudo,
Šoko kiškis ir pabudo.

Skaidrus mėnuo šviesą pila,
Šaltis kausto visą šilą.
Vėjas šniokščia, sniegą pusto,
Nei pievelių, nei kopūstų...

Pamiškėj maža trobelė,
Senutėlis ir senelė,
Dar vištelė baltaplunksnė
Ir pušų švelni paunksnė.

Saulė vis kasdien karštesnė,
Jau palangėj žydi trešnė.
Klevas skleidžia lapą jauną,
Pinavijos žiedus krauna.

Senutėlis į pievelę
Tempia žiląją ožkele.
O senelė prie langelio
Lopo marškinius senelio.

Baltaplunksnė, vos prašvito,
(Šiandien sausa, nepalyta)
Susikvietus draugų pulką,
Kapstosi, net žemės dulka!

— Štiš! Išūriojot ežele! —
Barškina stiklan senelė.
Vištos gi, lyg niekur nieko,
Kapstosi ir ieško slieko.

— Tai negirdit,— ima šluotą,—
Na, iškelsiu aš jums puotą!
Užsiširdijus krapena,
Kiek tik neša kojose seno.

Užsimojo, pasverdėjo,
Tik duobėn neįburbėjo.
O duobėj — senelė žiūri —
Didelė pupa, kaip sūris.

Tai pupa! Tai bent pupelė! —
Ima į rankas senelė.
— Seni, seni,— šaukia, moja,—
Eikš, ką iškasė baltoji!

Senis greit atitrepsėjo,
— Reikia gero čia virėjo.
Kurgi tokį puodą gavus,
Kad šios pupos paragavus!

— Reikia pupą pasodinti,—
Dėsto senė savo mintį: —
Tokios pupos gausiai veda,
Gausim pinigą kaip ledą...

Laumė kad neapžavėtų,
Jai trobelėj rasim vietą.
Neša pupą iš smėlyno,
Po stalu ją pasodina.

Pro langelį jau įslinko
Pirmas saulės spindulys.
Pasišvaistęs po trobelę,
Lenda senei į akis.

Senė keliasi ir rengias,
Nors kamuoja žiovulys.
Pastalėn pirmiausia žvelgia:
Gal pupa šįryt išlīs...

Et, stūksok nors dieną naktį,
Nematyti nė žymės.
Šlepsi grikių sklindžių plakti
Ir daugiau nebežiūrės.

Spragsi, blykčioja ugnelė,
Kvepia sklindžiai gelsdami;
Senė kruopų puodą kaičia...
Tik kažkas šlami, šlami...

Senė dairosi aplinkui
Išsproginusi akis.
Vėl kažkas, kažkur subruzdė...
Net sukrūpčiojo širdis.

— Seni, seni, lipk nuo pečiaus!
Šaukia senė,— lipk tuojau!
Lyg kas šlama, lyg kas brazda...
Neramu man... aš bijau.

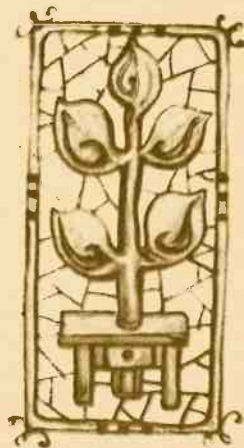
Pasivartęs senis murma:
— Dar ankstoka... dar gulu...
Ir staiga kadgi nušvito —
Spindi diegas po stalu.

— Jau pupa, pupa išdygo!
Nustovėt nebegaliu! —
Senė ploja, senė sukas,—
Auga ji kaip ant mielių!

Seni, seni, imki kirvį,
Kirski stalą kuo greičiau!
Kadgi auga, kadgi klesti!
Dar tokios aš nemačiau!

Senis spėriai kerta, kerta,
Zapsi prakaito lašai,
Ir stale iškirto skylę:
Tegu auga sau laisvai!

Ir pupa vėl tįsta auga,
Rodos, galo nebebus —
Palubėn viršūnė lipa,
Skleisdama žalius lapus.

— Seni, seni, griebki kirvį —
Ir lubas prakirsk greičiau!
Kadgi auga, kadgi klesti...
Dar tokios aš nemačiau!

Tų jos lapų platumėlis!
Stiebas — eglės išnašios!
O viršūnė spinduliuoja...
Dyvų dyvai bus iš jos!

Senis vargeta vėl kerta,
Zliaukia prakaito lašai.
Lubose iškirto skylę —
Tegu auga sau laisvai!

Ir pupa vėl kyla auga —
Neregėta jos galia!
Šelmeny viršūnė rymo,
Spinduliuojanti, žalia.

— Seni, seni, lipk ant stogo,
Pradraskyki jį greičiau!
Kadgi auga, kadgi klesti,
Dar tokios aš nemačiau!

Plēšia senis drysku... drysku...
Kuokštāis sklaidosi šiaudai.
Ir išplēšē gerā skylę —
Tegu auga sau laisvai!

Ir pupa pro stogā lenda
Į aukštybę, į skliautus!
Jau viršūnē palytėjo
Balto debesio pūkus.

Spokso senē į padangę:

— Lipkim ten... kas bus, tas bus...

— Kur? — Senukas nenutuokia.

— Pas Perkūną, pas dievus.

— Sene, sene, ak tu kvaiše!..

Dar išdribsi kaip matai.

Pas Perkūną užsimanė,

Kai ant pečiaus lipt — aukštai.

— Tik palauk, susivikruosiu!

Bus sunku mane pavyt.

Aplankysime Perkūną,

Pailsėję grįšim ryt.

Ir susitarė senukai
Lipti į dausas tuoju,
Nes saulutė pamažėli
Vakaruosna rieda jau.

Linksmutėliai
Trepu, trepu...
Kybur — vybur
Tarp šakų.

Gieda vėjai
Pupos lapuos —
Tai keliauti
Jiems puiku!

Kruta, irias
Pamažėli...
Čiulba ulba
Vyturys.

Pupos lapuose
Sušvinta
Paskutinis
Spindulys...

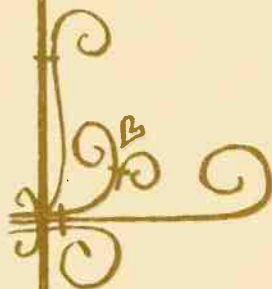
— Ei, greičiau, vikriau
Kabinkis! —
Šaukia senė: —
Jau vėlu!

Perkūnėlis
Eis ilsėtis
Ant pūkinių
Patalų.

Pūkščia senis
Vos begyvas:
— Pailsėti
Leiski dar...

Senė jau
Prie aukso vartų
Tyliai beldžias
Bar, bar, bar...

Deivės baltos kaip gulbelės
Pasitinka senelius,
Ir po žvaigždėm užu stalo
Pasodina svetelius.

Valgių, gėrimų galybė:
Kumpis, antis iškepta,
Kalakutas ir paršiukas,
Dešros, lydeka kimšta,

Buteliai raudono vyno
Ir putojantis alus,
Ir meduoliai, pyragaičiai,
O pyragas koks putlus...

Kanda anties ir paršiuko,
Pyragaičiai kaip puta...
Senis lenkia taurę trečią:
— Tai uliojam! Rim-ta-ta!

— Atsigulti ne pro šalį,
Jau pagalviai traukia mus.
Atsistoja senutėliai,
Deivės veda į namus.

Čia auksinės lovos žiba,
Baltutėliai patalai,
Ir šlepetės sidabrinės,
Ir minkšti patiesalai.

Ir melsva žvaigždėlė spindi —
Prieblanda tokia švelni...
— Pailsėkite, sveteliai,
Pasilikite vieni.

Kertėje tešla pyragams,
Palytėti nevalia,—
Deivė rankele pamojo: —
Dievo jau tokia valia.

Knarkia senis, pučia senis,
Senė vartos neramiai:
Jai pyragai dievo kvepia
Neapsakomai skaniai.

Sėda gula, vėl pakyla,
Nebsulaiko jau širdies.
Nelytės, tiktai priėjus
Iš arčiau pasižiūrės...

Baikščiai ritasi iš lovos,
Koks kvepėjimas saldus.
Žiūri — geldos pilnutėlės.
Oi, kiek daug pyragų bus!

Ak, nors seilę tik nuryti,
Kas čia menkas trupinys.
Paragavo ir... oi varge,
Kas jos baimę apsakys!

Visos tešlos kyla, lipa,
Virsta, drimba per kraštus...
— Miegpuvy! — ji purto senį,—
Kelk greičiau! Ai, ai, kas bus?

Jie rieškučiom puolė semti,
Sėmė, krėtė lig aušros.
Tešlos verčiasi iš geldų,
Rodos, verstis nenustos...

Braukia prakaitą senukai.
Tik gaidys: ka-ka-riekū!
Tešlos geldosna sulipo,
Nepalikdamos ženklų.

— Labą rytą, mūs sveteliai,
Atsikėlėte seniai? —
Deivė meiliai klausinėja,—
— Ar nevargino sapnai?

Senis tyli lyg sugautas,
Senė rausta kaip vėžys.
— Oi miegojom,— tyliai vapa,—
Tik pažadino gaidys.

Jau šviesi diena atėjo,
Linksma jiedviem ir smagu!
Plačios pievos raibuliuoja
Nuo žiedelių, nuo margų.

Gnaibo žąsys sodrią žolę,
Lapės vietoj piemenų,
Ir ėriukai su vilkiukais
Žaidžia sergstimi šunų.

Visą dieną seniai vieši.
Viso pilna ir gausu.
Prisivalgę ilsis—supas
Ant baltųjų debesų.

Kai saulutė nuriedėjo
Mėlynais erdvių keliais,
Žvaigždės degti tuoj pradėjo
Ugniaspalviais kamuoliais.

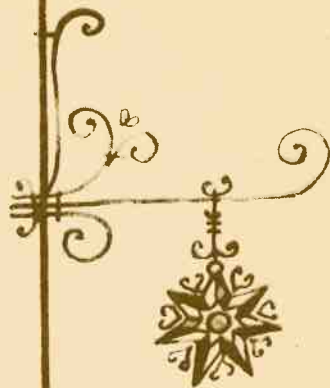
Senutėliai jau pavargę
Tylūs eina į namus.
— Nepalieskite ratukų,—
Deivės balsas įsakmus.—

Toks įsakymas Perkūno,
Nepaklusite — nubaus,
O dabar, sveteliai mūsų,
Linkiu poilsio ramaus.

Tįso senis kaip negyvas.
Senės sapnas neramus —
Ji ratukais važinėjas,
Darda jie aplink namus.

Girgžda lova — sėdas senė,
Juk nesunkiai nusidės,
'Jei, nuėjusi pakluonėn,
Į ratus pasižiūrės...

Atsikėlė, nušlepsėjo.
Po žvaigžde sidabrine
Tie ratukai spindi, tviska,
Gražesni, negu sapne.

Jų pasostė aksominė,
Sidabriniai stipinai,
Tarp raudonų ienų šviečia
Baltutėliai gulbinai.

„Mažumėlę pasėdėsiu...“ —
Ropščias senė į ratus.
Tik įlipo — gulbinėliai
Plast ir išskėtė sparnus...

Ūždami ratukai zvimbia,
Tik žaibuoja stipinai,
Per pakriūtes ir per kalnus
Neša senę gulbinai.

Senė rėkia įsikibus.
Tik ratukai pokšt, pokšt, pokšt!
Ir į šipulius subiro.
Virto senė — pašlamokšt!

— Ak tu, sene besmegene! —
Niršta senis ant pačios,
Knibinėja ir dėlioja:
— Nėr vinelės nė vienos...

— Jau po ratų! — liūdnas stovi,
Tik gaidys: ka-ka-riekū!
Ir ratukai — sveikutėliai.
Tai laimingai, tai laiku!

— Dar tu kartą neklausyki!
Tai vargelis, tai našta!..—
Kreita senis, aimanuoja: —
Buvo man naktis karšta.

— Kaip ilsėjotės, sveteliai? —
Žvelgia deivė atidžiai
Į išraudusią senele,—
Gal prižadino gaidžiai?

— Ačiū, ačiū tau, mieloji,
Puikiai miegame seni,—
Šypsos senė, nė nemirksi,—
Čia tiktai ir gyveni...

Antrą dieną dūlinėja
Po dausų kvapius sodus.
Pienu teka sraunios upės,
Šulinių vanduo — midus...

Obelų ir kriaušių medžiai
Prie plačių tiesių takų,
Čia raudoni, čia geltoni
Vaisiai šviečia tarp šakų.

Sieki obuolio ar kriaušės,
Tuoį šaka tik linkt žemyn.
Skina, valgo vieną, antrą,
Juo tolyn, juo vis gardyn.

— Paprašykime Perkūną,
Kad paliktų danguje,—
Siūlo senė.— Valgių, lobių
Juk pilna karalija.

— Taip, tai taip,— nušvinta senis,—
Būtų čia labai gerai.
Bet, širdele, atsiminki,
Ką kasnakt tu čia darai...

— Et, vis savo...— pyksta senė,—
Ką čia bloga padariau.
Niekas nieko nė nežino,
Tau tik baimės įvariau.

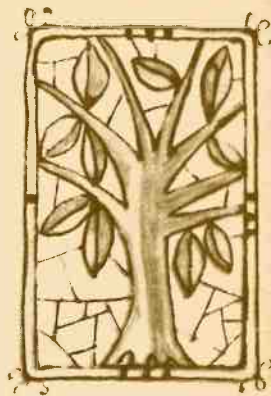
— Labas vakaras, seneliai,—
Eina deivė takeliu,—
Šią naktelę nepalieskit
Sidabrinį obuolių.

— Oi, neliesime, gink dieve,—
Žada senė iš širdies.—
Jei Perkūnas taip įsako,
Kas čia obuolius tuos lies.

Senis sau ramiai šnopuoja.
Senė jau gyva seniai.
Mėnesienoj skaidriai šviečia
Sidabriniai obuoliai.

Senė keliasi, pūtuoja —
Baisiai karšta ir tvanku.
Tyliai langą prasivėrus.
Ji parymos prie šakų...

Ošia šakos, žalios šakos,
Linksta jos nuo obuolių.
Siekia senė sidabrinį —
„Palytėti gal galiu...“

Palytėjo... Obelėlė
Atsiduso taip giliai —
Nubyrėjo ligi vieno
Sidabriniai obuoliai.

— Seni, seni, vai nelaimė!
Gelbėk, gelbėki veikiau!
Senis tik nubalęs stovi:
— Argi aš tau nesakiau!

Čiumpa senė, rauna plaukus,
Riša obuolius tvirtai.
Obuoliai vis trūksta, krinta...—
Raudonuoja jau rytai.

Seniai nosis nukabino.
Tik gaidys: ka-ka-riekū!
Obelėlė sušlamėjo —
Obuoliai jau ant šakų.

— Kaip miegojot? — klausia deivė,
— Miegame kasnakt geriau! —
Šypso senė.— Tik karštoka,
Tai langelį pradariau...

Deivės veidas apsiniukė:
— Ar meluoti negana?
— Aš sakiau tau! — šaukia senis,—
Pečialanda tu sena!

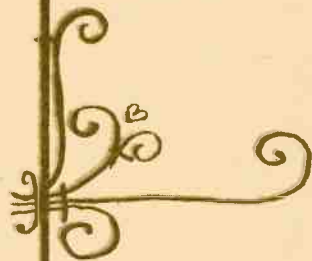
Ir rūstus ataidi balsas:
— Tas linksmybių neragaus,
Kas neklauso mano žodžio,
Tuoį išvyti iš dangaus!

— — — — —

Iš juodų debesų
Tvykst žaibai!
Šniokščia vėjai piktai —
Kaip siaubai!

Šliaužia seniai pupa
Iš dausų
Po linksmybių dangaus,
Po visų...

Linksta svyra pupa
Iš šaknų.
— Pagailėki, dangau,
Mūs senų!

Pliekė pupon žaibai,
Stiebas triokšt!
Ir seneliai abu
Keberiokšt!

Pamiškėj maža trobelė,
Senutėlis ir senelė,
Dar vištelė baltaplunksnė
Ir pušų švelni paunksnė.

Pievoj ganosi ožkelė,
Ežioj kapstosi vištelė.
Pečiuj puodas tyliai plepa,
Senutėlė sklindį kepa.

TURINYS

Pavasario lašai	3
Žibutė	4
Karklo švilpa	5
Pavasario vilionė	6
Lietus	11
Po lietaus	12
Mikutis	13
Sauliukas ir mama	17
Gėlės	18
Žirgas ir lėlės	21
Kregždės	23
Tadas	24
Vėjas skaitytojas	25
Svajonė	30
Rytą	31
Ramunės	33
Šalna	34
Maža mama	35
Kiškis	38
Sausis	39
Sniegas groja	40
Žiemą	41
Lapė gudragalvė	42
Zylelės	44
Kiškelis žiemą	45
Pupa ir seneliai	47

JAUNESNIAM MOKYKLINIAM AMŽIUI

Броне Буйвидайте
ИВОВАЯ ДУДКА

На литовском языке

Художница Бируте Демкуте
Издательство «ВАГА», Вильнюс

Bronė Buivydaite
KARKLO ŠVILPA

Redaktorė E. Vildžiūnienė

Techn. redaktorius V. Zdancevičius

Korektore V. Maladauskaitė

Duota rinkti 1972.V.12. Pasirašyta spaudai 1972.IX.15. Leidinio Nr. 7015.
Ofsetinis popierius Nr. 2, formatas 70×90^{1/16}—2,25 pop. l.=5,26 sp.

l.; 4,4 leid. l. 30 000 egz.
Užsak. Nr. 820. Kaina 30 kp

„Vagos“ leidykla, Vilnius, Lenino pr. 50
Spaude K. Poželos spaustuvė, Kaunas, Gedimino 10

7—6—2
113-72 V
V. L2
Bu-155